

ANALIZA IMPACTULUI

**În procesul de fundamentare a proiectului hotărârii Guvernului pentru
aprobarea proiectului de lege cu privire la frontiera de stat a
Republicii Moldova**

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza de impact a proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova
Data:	23.06. 2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Afacerilor Interne
Subdiviziunea:	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
Persoana responsabilă și datele de contact:	Chichioi Alina, șef adjunct interimar al Direcției juridice; tel.: 022 25 45 49, 022/255/537; e-mail: alina.socevoi@border.gov.md .
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>1. Condiții riguroase de acces în zona de frontieră;</p> <p>2. Neonorarea obligațiilor specifice de către transportatori.</p>	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>1. Pentru autorizarea accesului în zona de frontieră, Poliția de Frontieră eliberează persoanelor permisul de acces în zona de frontieră (în continuare – permis), care reprezintă autorizația scrisă, conform căreia posesorul acesteia beneficiază de dreptul de aflare în zona de frontieră, în perioada de timp și limitele sectorului indicate în acesta.</p> <p>Permisul nu este necesar pentru:</p> <p>a) persoanele care locuiesc permanent în zona de frontieră sau în localitățile ale căror hotare se află în acea zonă;</p> <p>b) persoanele care călătoresc pe drumurile ce traversează zona de frontieră;</p> <p>c) angajații autorităților publice centrale și locale care activează în zona de frontieră.</p> <p>Însă, acestea sunt obligate să dețină asupra lor și să prezinte la cererea polițistului de frontieră acte de identitate care confirmă lipsa necesității de deținere a permisului și să informeze în prealabil (telefonic, verbal sau electronic) subdiviziunea Poliției de</p>	

Frontieră despre desfășurarea activităților în zona de frontieră, în limitele hotarului administrativ al localității, despre datele de identitate a persoanelor, locul, perioada și scopul aflării, precum și datele despre mijlocul de transport terestru sau plutitor.

Subsecvent, pentru eliberarea permisului, persoana necesită să prezinte următoarele:

- 1) cererea pentru eliberarea permisului de acces în zona de frontieră;
- 2) copia de pe actul de identitate, iar la necesitate – și copia de pe actul care atestă scopul aflării în zona de frontieră;
- 3) declarația pe propria răspundere privind lipsa de antecedente penale și încălcări anterioare ale legislației cu privire la frontiera de stat, precum și privind respectarea legislației în timpul aflării în zona de frontieră.

Totodată, Poliția de Frontieră poate refuza eliberarea permisului de acces în zona de frontieră, îl poate anula și retrage. Pentru refuzul eliberării permisului, anularea și retragerea permiselor de acces în zona de frontieră, urmează a fi respectate condițiile și procedura stabilită de cadrul normativ.

Drept rezultat, cumulând cele expuse supra, se conturează problema privind existența condițiilor riguroase de acces în zona de frontieră.

În context, persoanele afectate le constituie cetățenii Republicii Moldova și cei străini, precum și Poliția de Frontieră. Aceasta reiese din faptul că, în vederea obținerii permisului de acces în zona de frontieră, urmează a fi parcurse etape complexe ce, pe de o parte, presupun epuizarea resurselor umane și, pe de altă parte, a celor financiare, atât pentru Poliția de Frontieră, cât și pentru beneficiari.

La existența problematicii invocate contribuie: reglementările actuale, lipsa digitalizării serviciilor publice prin aplicarea îndelungată a practicii privind emiterea permiselor în mod fizic, pe suport de hârtie, accentul redus (până la elaborarea Legii cu privire la frontiera de stat în 2011) asupra politicilor publice de dezvoltare și promovare a turismului rural, lipsa conștientizării (până la stabilirea și recunoașterea parcursului european al Republicii Moldova), la nivel macro, asupra relevanței alinierii la cadrul normativ UE și preluării bunelor practici aplicate de statele acesteia.

Prin urmare, prin proiectul legii se pledează pentru schimbarea situației descrise, per ansamblu, simplificând accesul în zona de frontieră, prin reconceptualizarea zonei de frontieră. Necesitatea enunțată se atestă, inclusiv, prin prisma argumentelor după cum urmează:

- 1) aceasta constituie o măsură aplicată în vederea susținerii și promovării turismului local, reieșind din faptul că, în zona de frontieră sunt localizate numeroase rezervații naturale și locuri pitorești, astfel încât, acestea vor putea fi cu ușurință vizitate. Concomitent, modificările operate reprezintă deschiderea instituțională la politicile publice promovate în turism și care sunt focusate pe dezvoltarea turismului intern și receptor, sporirea imaginii turistice a țării, susținerea întreprinderilor mici și mijlocii pentru diversificarea economică locală.

Astfel, în zona de frontieră sunt localizate atracții turistice și locuri pitorești, precum:

- Peștera „Emil Racoviță” – ce pretinde la denumirea unei minuni ale lumii, ca fiind cea mai mare peșteră din Republica Moldova și a XXVI-a cea mai lungă peșteră în lume;

- Naslavcea – lacul Albastru și insula „dragostei”;

- Otaci – Mănăstirea Călărășeuca, Rezervația peisagistică Călărășeuca, trei defileuri împădurite: Rudi, Arionesti și Tatarauca-Noua.;

- Soroca - Arcul Geodezic Struve - unicul monument din Republica Moldova, inclus de UNESCO în lista atracțiilor culturale și naturale mondiale;

- Cosăuți – Mănăstirea Cosăuți, cariera din piatră de la Cosăuți;

- Soroca- cetatea Sorociei, defileul Bechir;

- Ștefan Vodă - Zona Ramsar, „Nistrul de Jos” (prevăzută în Convenția Ramsar, sub egida UNESCO, asupra zonelor umede ca habitat al păsărilor acvatice la nivel internațional);

- Purcari – vinăria Chateau Purcari;

- Cahul – Portul internațional „Giurgiulești”, Rezervația „Prutul de Jos” incluzând Lacul Belev și împrejurimile sale;

- satele Brănești și Cobani, -Rezervația peisagistică ca Suta de movile - unicul loc din Europa, unde sunt concentrate într-un număr atât de mare recife submarine ale Mării Mediteraneene;

- satul Balatina – Rezervația Naturală „Pădurea Domnească”

- Cuconești – locuri belvedere;

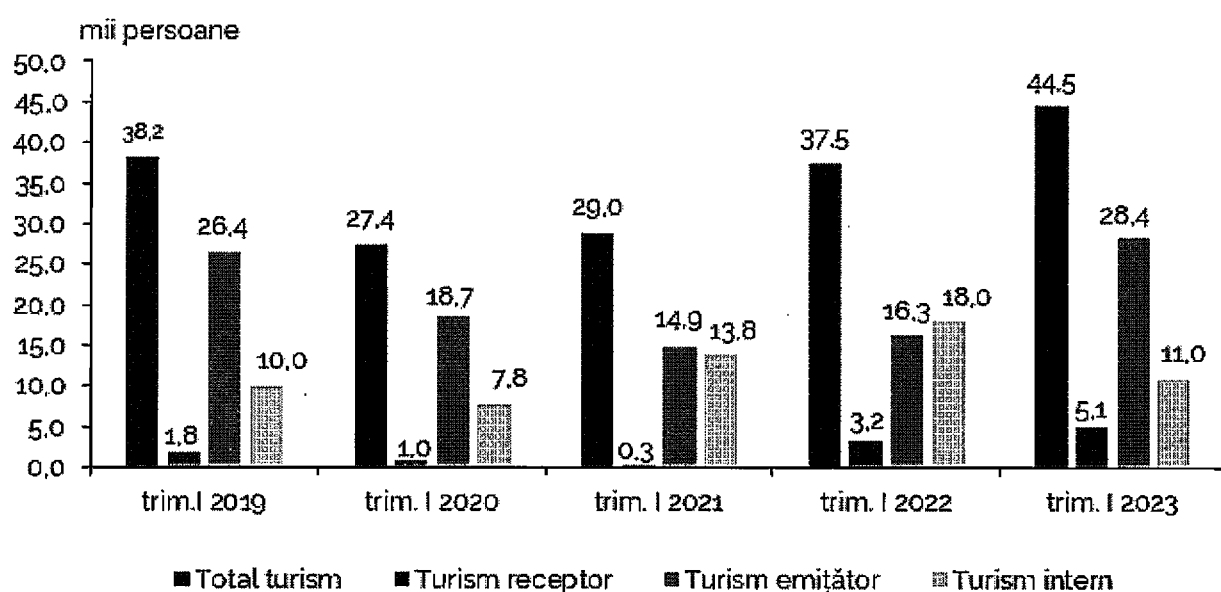
- etc.

Necesitatea enunțată derivă, totodată, din datele Biroului Național de Statistică care pentru perioada ianuarie-martie 2023, atestă creșterea numărului de turiști și excursioniști aferent turismului receptor - cu 1,9 mii persoane (+58,2%), comparativ cu ianuarie-martie 2022.

Evoluția numărului de turiști și excursioniști, participanți la turismul organizat de agențiile de turism și turoperatori, pe categorii de turism, este prezentată în Figura 1.¹

¹ https://statistica.gov.md/ro/activitatea-turistica-a-agentiilor-de-turism-si-turoperatorilor-in-9491_60423.html

Figura 1. Evoluția numărului de vizitatori pe categorii de turism

Totodată, numărul vizitatorilor participanți la turismul intern în ianuarie-martie 2023 a înregistrat scădere cu 38,9% față de ianuarie-martie 2022 – fapt ce denotă necesitatea promovării acestuia în rândurile cetățenilor Republicii Moldova.

2) modernizarea și digitalizarea procedurilor de emitere a autorizațiilor/avizelor/permiselor în format electronic. (până la începutul anului în curs, procedura existentă era una depășită, axată pe prezența fizică a persoanei cu actele confirmative).

Prin urmare, argumentarea necesității reconceptualizării zonei de frontieră este reflectată prin prisma identificării avantajelor, precum:

a) comunicarea cu cetățenii și prestarea serviciilor va putea fi făcută la distanță, oferind multitudinea de avantaje prin economisirea timpului și a resurselor necesare deplasării în cadrul subdiviziunilor Poliției de Frontieră pentru depunerea și respectiv ridicarea actelor permise. Menționăm că Inspectoratul General al Poliției de Frontieră pe perioada anului 2022 au eliberat un total de – 27 60 acte permise.

Anul	Autorizații/Permise de activitate PTF	Permise ambarcațiuni	Avize de vânatoare
2021	241	413	2845
2022	266	482	3067
2023 (5 luni)	56	179	-

b) implementarea Programului de Management Integrat al Frontierei ca parte a Strategiei de dezvoltare a domeniului de afaceri interne, precum și Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030;

c) reducerea epuizării resurselor financiare, inclusiv de birotică, necesare pentru eliberarea actelor permise, în format fizic, de către Poliția de Frontieră;

d) asigurarea corelării actelor normative – la caz, cu Hotărârea Guvernului nr. 297/2017 pentru implementarea Legii nr. 215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova;

e) diminuarea din complexitatea procedurile necesar a fi parcurse de către agenții economici în vederea obținerii autorizației de activitate în zona de frontieră.

2. Neonorarea obligațiilor specifice de către transportatori.

Actualmente, art. 41 din Legea nr. 215/2011 reglementează obligațiile specifice ale transportatorilor. Subsecvent, la art. 7 din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova sunt reflectate obligațiile transportatorilor, care specifică că, este interzisă aducerea în Republica Moldova de către transportatori a străinilor care nu îndeplinesc condițiile privind posedarea unui document de călătorie valabil, recunoscut sau acceptat de Republica Moldova, dacă prin tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se prevede altfel, precum și ai vizei sau, după caz, al permisului de ședere valabil ori buletin de identitate pentru refugiați sau pentru beneficiarii de protecție umanitară, ori confirmare a dreptului de aflare pe teritoriul Republicii Moldova, dacă prin tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu s-a stabilit altfel;

Complementar, în cazul nerespectării dispozițiilor prenotate, transportatorul este obligat să asigure transportarea imediată a străinilor în cauză la locul de îmbarcare sau într-un alt loc pe care străinii îl acceptă și unde sunt acceptați. Dacă acest lucru nu este posibil, transportatorul este obligat să suporte cheltuielile privind cazarea și întreținerea, precum și toate celelalte cheltuieli aferente returnării lor.

Obligațiile sus enunțate sunt aplicabile și transportatorilor cu care străinii aflați în tranzit sosesc în Republica Moldova dacă:

a) transportatorul care urmează să-i preia pentru a-i duce în țara de destinație refuză să-i îmbarce;

b) autoritățile statului de destinație nu permit intrarea străinilor și îi returnează în Republica Moldova;

c) străinul nu posedă viză de tranzit aeroportuar în cazul în care face parte din categoria străinilor care au obligația de a deține o viză de tranzit aeroportuar la trecerea prin zona de tranzit internațional a unui aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova.

Prin urmare, în lumina prevederilor menționate, se atestă, în special în perioada anului 2022, următoarea problematică.

În situațiile în care străinii optează pentru a se deplasa prin intermediul operatorilor de transport cu scopul de a ajunge în Republica Moldova este necesar ca operatorul de transport să informeze persoana despre condițiile de intrare în Republica Moldova și de a verifica deținerea tuturor actelor necesare până la urcarea străinului la bordul mijlocului de transport. Prin verificările efectuate, operatorul de transport previne apariția unor cazuri neplăcute ce ar putea apărea la trecerea frontierei și nu va fi pus în situația de a identifica modalitatea de transportare a persoanei la locul de unde a fost preluată.

La caz, este de menționat că, se constată o majorare a numărului de străini care nu dețin acte de călătorie valabile, viză sau permis de ședere ori buletin de identitate corespunzător pentru intrarea în Republica Moldova și care sunt aduși în țară de către transportatori.

Astfel, neglijarea de către transportatori a obligațiilor legale menționate supra, se constată din creșterea numărului de procese contravenționale pornite în privința operatorilor aerieni pentru comiterea contravenției prevăzute la art. 332¹ alin. (1) din Codul contravențional (*aducerea de către transportatori în Republica Moldova a cetățenilor străini sau apatrizilor care nu au viză valabilă sau, după caz, permis de ședere valabil și un document valabil de trecere a frontierei de stat, recunoscut sau acceptat de Republica Moldova, dacă legislația în vigoare sau tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel*), potrivit următoarelor date statistice:

a) pentru anul 2021 - 22 de cazuri constatate;

b) pentru anul 2022 - 159 de cazuri constatate, ceea ce constituie o creștere cu 137 cazuri (+722%).

Suplimentar, conform raportului analitic pentru perioada ianuarie-decembrie 2022, elaborat de IGPF, pe parcursul anului 2022 nu s-a permis intrarea în Republica Moldova unui număr de 8 999 de persoane, înregistrându-se o creștere de 3 ori față de anul precedent când au fost aplicate 3 029 măsuri de nepermitere a intrării. Tendința respectivă s-a înregistrat pe toate sectoarele de frontieră. Cel mai semnificativ număr de neautorizări la intrare în țară s-a înregistrat pe segmentul de frontieră aero, cu o cotă de 45% din numărul total, indicatorul fiind în creștere absolută față de anul 2021 (conform Tabelului nr. 1).

Tabelul nr. 1. Indicatorii neautorizării traversării frontierei de stat pe sensul de intrare în RM, persoane

	2021	2022	Dinamica în comparație cu 2021	
TOTAL	3 029	8 999	197%	↗
Sectorul MDA- ROU	2 010	2965	48%	↗
Sectorul MDA- UKR	559	1976	253%	↗
Sectorul AERO	460	4058	782%	↗

În anul 2022, creșterea numărului de neautorizări la trecerea frontierei de stat pe sensul de intrare în RM, a fost influențat de creșterea considerabilă a indicatorului nerespectarea condițiilor de intrare și prezentarea actului de călătorie nevalabil (conform Tabelului nr.2)

Tabelul nr.2. Principalele motive de neautorizare a traversării frontierei de stat la frontiera Republicii Moldova, persoane

Motivele neautorizării	2021	2022	Dinamica, %	
TOTAL	3029	8999	197%	↗
Nerespectarea condițiilor de intrare	1238	5157	317%	↗

Act de călătorie nevalabil	69	261	278%	
----------------------------	----	-----	------	--

Neautorizarea intrării din motivul nerespectării condițiilor de intrare a constituit unul din principalele motive ale neautorizării trecerii frontierei de stat a persoanelor de către Poliția de Frontieră, atât pe segmentul moldo-român, cât și pe cel aerian.

Totodată, cu referire la datele trimestrului I al anului în curs, este de menționat că, nu a fost permisă intrarea în RM unui număr de 2 641 de persoane, înregistrându-se o creștere cu 52% față de anul precedent când au fost aplicate 1 742 măsuri de nepermitere a intrării în RM. Tendința de creștere s-a înregistrat pe sectoarele de frontieră cu Ucraina și pe segmentul de frontieră aero. Cel mai semnificativ număr de neautorizări la intrare în țară s-a înregistrat pe segmentul de frontieră aero, cu o cotă de 50% din numărul total de neautorizări, indicatorul fiind în creștere cu 144% față de aceeași perioadă a anului 2022, ca rezultat al majorării fluxului de persoane pe sectorul respectiv (conform Tabelului nr. 3).

Tabelul 3 Indicatorii neautorizării traversării frontierei de stat, persoane

Segmentul de frontieră	TT1 2022	%	T1 2023	%%	Dinamica %
Total	1 742	100%	2 641	100%	52%
MDA-ROU	829	48%	680	26%	-18%
MDA-UKR	373	21%	642	24%	72%
AERO	540	31%	1 319	50%	144%

În perioada analizată pentru *nerespectarea condițiilor de intrare* s-a înregistrat o creștere de peste două ori a numărului de neautorizări (conform Tabelului nr. 4).

Tabelul 4. Principalele motive de neautorizare a traversării frontierei de stat la frontiera Republicii Moldova, persoane

Motivele neautorizării	T1 2022	T1 2023	Dinamica, %
Total	1 742	2 641	52%
Nerespectarea condițiilor de intrare	821	1 874	128%
Act de călătorie nevalabil	61	35	-43%

Nerespectarea condițiilor de intrare a fost principalul motiv pentru nepermiterea intrării în RM constituind 70% din totalul de neautorizări.

În această ordine de idei, enunțăm că, majoritatea cetățenilor străini, urmare neautorizării traversării frontierei de stat, au solicitat o formă de protecție (azil) doar după ce inițial le-a fost refuzat accesul pe teritoriul Republicii Moldova, ca urmare a neîntinerii condițiilor de intrare (în special: nejustificarea scopului călătoriei, lipsa vizei, deținerea actelor de călătorie false/falsificate), fapt ce face posibilă calificarea acestora ca potențiali migranți ilegali.

Reieșind din faptul că, străinii solicită azil după emiterea în privința lor a Deciziei privind refuzul intrării în Republica Moldova, constatăm intenția latentă de a intra, prin orice mijloace posibile, pe teritoriul Republicii Moldova pentru a continua

călătoria spre un stat membru a Uniunii Europene, fapt ce constituie o premisă pentru a fi catalogați drept potențiali migranți ilegali.

Drept rezultat, se conturează concluzia că, neonorarea obligațiilor specifice de către transportatori generează riscul major de instituire a unor eventuale canale de migrație ilegală.

Raționamentul celor menționate, derivă inclusiv din Raportului Agenției FRONTEX, care stipulează că, până la perioada de pandemie, la frontiera Ucrainei cu Uniunea Europeană a fost înregistrat cel mai mare număr de migranți ilegali înregistrați la frontierele de est ale Uniunii Europene.

Odată cu declanșarea conflictului armat din Ucraina și închiderii spațiului aerian al acesteia, singura modalitate de a ajunge pe teritoriul Ucrainei rămâne a fi tranzitarea Republicii Moldova, care reprezintă unul din factorii care influențează creșterea fenomenului migrației ilegale pe teritoriul Republicii Moldova.

Totodată, este de menționat faptul că, neglijarea de către transportatori a obligației impuse prin lege a dus la necesitatea emiterii de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a Dispoziției 54 din 16 decembrie 2022 prin care a fost stabilită obligația transportatorilor care au adus în Republica Moldova străini care nu îndeplinesc condițiile de intrare pe teritoriul Republicii Moldova de a asigura transportarea acestora, în termen ce nu depășește 24 de ore de la momentul emiterii Deciziei de refuz al intrării în Republica Moldova, la locul de îmbarcare sau într-un alt loc pe care străinii îl acceptă și unde sunt acceptați. Fapt ce a constituit o pârghie de a impune operatorii transportatori de a verifica din țara de plecare deținerea de către străini a actelor necesare pentru intrarea în Republica Moldova, inclusiv și după finisarea stării de urgență.

În aceeași ordine de idei, este de remarcat că, aplicarea mecanismelor Comisiei pentru Situații excepționale, a constituit o soluție, pe termen scurt, în perioada declarării stării de urgență instituită la nivel național. Or, considerăm absolut indispensabilă elaborarea instrumentelor juridice nemijlocit în conținutul legii, întrucât, pe de o parte, actul normativ se elaborează atât pentru prezent, cât și pentru eventuale situații pe viitor, iar pe de altă parte, urmează să reglementeze situații ordinare, precum și cele neordinare. Doar o asemenea formulă va asigura capacitatea gestionării eficiente și reacție promptă din partea autorităților competente în raport cu problematici identificate, elaborarea prevederilor aferent operatorilor de transport, în conținutul noii Legi cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, fiind o soluție viabilă în acest sens.

Urmare celor expuse, autoritatea afectată o constituie Poliția de Frontieră, din următoarele considerente:

1) congestionarea cetățenilor străini pe teritoriul punctului de trecere, în mod deosebit cel aero;

2) cazurile de migrație ilegală a cetățenilor străini, cărora nu li s-au autorizat intrarea în Republica Moldova, fenomen ce prin amploarea sa generează repercusiuni negative în toate sferele, de combaterea căruia este responsabilă Poliția de Frontieră, potrivit Legii nr. 283/2011 cu privire la Poliția de Frontieră.

În această ordine de idei, menționăm că, la apariția problemei contribuie agențiile de transport, care nu asigură îndeplinirea obligațiilor prevăzute de cadrul normativ. Astfel, au fost atestate cazuri în care străinii au fost nevoiți să se afle și până la 72 de ore în punctele de trecere a frontierei de stat. De regulă, transportatorii nu apelează la alți transportatori pentru a asigura transportarea străinilor în afara țării, efectuând transportarea cu ruta care este deservită doar de ei, care în anumite cazuri poate fi de 2 ori pe săptămână, fapt ce duce la deficiența menționată la subpunctul 1.

Totodată, remarcăm că, din informațiile obținute de la transportatori, s-a stabilit că, aceștia nu efectuează controalele corespunzătoare în țările de îmbarcare, deoarece acestea presupun cheltuieli suplimentare pentru pregătirea personalului, or amenzi aplicate în țara de destinație (Republica Moldova) sunt cu mult mai mici în raport cu cele pe care ar urma să le suporte pentru efectuarea controalelor înainte de îmbarcarea la bordul aeronavei.

Acest fapt, fundamentează suplimentar, relevanța revizuirii obligațiilor specifice ale transportatorilor, precum și necesitatea responsabilizării transportatorilor.

Prin urmare, necesitatea schimbării situației descrise, derivă din faptul că, actualele prevederi normative nu sunt suficient reglementate, astfel încât să genereze prevenția generală și specială privind neadmiterea încălcărilor reflectate de către transportatori, soluția viabilă fiind, atât revizuirea măsurilor coercitive aplicate în privința acestora (fiind operate deja amendamentele necesare la Codul Contravențional al Republicii Moldova), cât și reglementarea complexă a obligațiilor specifice a transportatorilor, astfel încât să asigure verificarea îndeplinirii condițiilor de intrare în Republica Moldova a cetățenilor străini, astfel încât să fie evitate și/sau minimizate deficiențele menționate supra.

Totodată, prevederile proiectului Legii aferent obligațiilor specifice ale transportatorilor, constituie instituirea unui filtru de minimizare/de control privind instituirea canalelor de migrație ilegală.

Mai mult, reliefăm că, practica privind aducerea străinilor care îndeplinesc condițiile de intrare, este aplicată de Lituania, având o experiență pozitivă în acest sens.

Prin urmare, aceasta constituie, inclusiv o aliniere la cadrul normativ aplicat de statele UE, factor pozitiv pentru Republica Moldova, în contextul parcursului european recunoscut și atribuit.

Suplimentar, este necesar de anticipat schimbarea situației, inclusiv pe viitor, reieșind din faptul că, criza regională este în plină desfășurare, iar efectele sale sunt imprevizibile, astfel încât, ține de obligația pozitivă a statului, de a elabora cadrul normativ astfel încât să asigure gestionarea eficientă a eventualelor situații. Or, criza regională, determinată de războiul din Ucraina, poate genera efecte diverse tot mai imprevizibile, iar acest lucru impune extinderea centurii de siguranță a Uniunii Europene. Evoluția războiului a devenit un factor important la care trebuie racordate soluțiile și deciziile cu referire la controlul frontierei de stat, iar instrumentele și mecanismele aplicate în perioada de până la război necesită a fi revizuite, în vederea

corespunderii acestora noilor riscuri și amenințări, la caz, migrația ilegală, inclusiv pentru perioada post-criză. Adoptarea unei noi Legi cu privire la frontiera de stat, fiind o soluție optimă în acest sens.

Totodată, fortificarea capacităților de gestionare a fluxurilor migraționiste reprezintă o necesitate constatată pe perioada anului 2022, odată cu declanșarea războiului din Ucraina, care a demonstrat că, domeniul dat este insuficient reglementat/are lipsuri de ordin normativ și prin urmare nu este adaptat pentru a face față provocărilor actualei crize regionale. Prin urmare, constatăm, imperativ elaborarea reglementărilor în acest sens.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

1. Condiții riguroase de acces în zona de frontieră;

Cauzele problemei privind existența condițiilor riguroase de acces în zona de frontieră sunt:

1) reticența promovării la nivel național și lipsa digitalizării serviciilor publice prin aplicarea îndelungată a practicii privind emiterea permiselor în mod fizic, pe suport de hârtie;

2) accentul redus (până la elaborarea Legii cu privire la frontiera de stat în 2011) asupra politicilor publice de dezvoltare și promovare a turismului rural.

3) lipsa conștientizării (până la stabilirea și recunoașterea parcursului european al Republicii Moldova), la nivel macro, asupra relevanței alinierii la cadrul normativ UE și preluării bunelor practici aplicate de statele acesteia. În context este relevant de menționat că, prevederile aferent zonei de frontieră din proiectul legii este bazat pe practica eficientă aplicată de România și Lituania;

2. Cauza care a dus la problematica specifică o constituie:

1) prevederile normative actuale, care sunt insuficiente în contextul necesității comune de a preveni și minimiza fenomenul migrației ilegale, precum și sancțiunile aplicate pentru încălcarea regulilor de transportare ce nu-și realizează scopul de a determina respectarea prevederilor cadrului normativ;

2) practica transportatorilor de a nu apela la alți transportatori pentru a asigura transportarea străinilor în afara țării, în privința cărora a fost decizia privind refuzul intrării, efectuând transportarea cu ruta care este deservită doar de ei, care în anumite cazuri poate fi de 2 ori pe săptămână.

3) lipsa efectuării controalelor corespunzătoare în țările de îmbarcare de către transportatori, deoarece acestea presupun cheltuieli suplimentare pentru pregătirea personalului, or amenzile aplicate în țara de destinație (Republica Moldova) sunt cu mult mai mici în raport cu cele pe care ar urma să le suporte pentru efectuarea controalelor înainte de îmbarcarea la bordul aeronavei.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

1. Condiții riguroase de acces în zona de frontieră;

Aspectul evidențiat spre modificare în conținutul proiectului legii îl constituie practica aplicată începând cu actele normative în domeniu, după declararea

independenței Republicii Moldova. Astfel, reglementările aferent accesului în zona de frontieră, au parcurs următoarele etape:

1) Conform art. 14 alin. (1) din Legea nr. 108/1994 privind frontiera de stat a Republicii Moldova, era reflectat că, la intrarea (trecerea) persoanelor și mijloacelor de transport în zona de frontieră se efectuează la prezentarea actelor de identitate, permiselor individuale sau colective, eliberate de comandantul subunității de grăniceri pe sectorul căruia se efectuează intrarea (trecerea) în zona de frontieră, în baza cererilor personale ale cetățenilor sau a demersurilor întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și asociațiilor publice;

2) Legea nr. 215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova prevede expres că, pentru autorizarea accesului în zona de frontieră, persoanele urmează să dispună de permis eliberat de Poliția de Frontieră, însoțit de un act de identitate.

Prin urmare, reieșind din parcursul specificat, considerăm oportună reconceptualizarea zonei de frontieră care să reflecte și să corespundă contextului și necesităților actuale. Or, normele prenotate nu mai corespund echilibrului dintre cerințele sociale de reglementare legală.

Fără o intervenție de ordin normativ:

1) pentru autorizarea accesului în zona de frontieră, persoanele vor să dispună de permis eliberat de Poliția de Frontieră, însoțit de un act de identitate (practica aplicată în prezent), cu prezentarea documentele prevăzute de cadrul normativ;

2) există riscul generării reacțiilor defavorabile în adresa Poliției de Frontieră privind reticența la politicile publice de susținere și promovare a turismului intern și receptor, prin simplificarea și facilitarea accesului în zona de frontieră;

3) nerespectarea prevederilor Legii nr.100/2017 privind actele normative, și anume al principiului reflectat la art. 3 lit. d) ce se referă la oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice, în mod deosebit în contextual recunoașterii parcursului european al Republicii Moldova;

4) epuizarea resurselor materiale și umane pentru perfectarea permisului de acces din zona de frontieră atât a Poliției de Frontieră, cât și din partea beneficiarilor.

Totodată, prin proiectul legii se pledează pentru simplificarea procedurii desfășurare a activității economice în zona de frontieră.

În acest sens, făcând referință la evoluția problemei, este de menționat că, actualmente pentru obținerea autorizației de activitate în zona de frontieră, agenții economici urmează să parcurgă o procedură complexă, fapt ce constituie o povară pentru activitatea acestora.

Astfel, Legea 215/2011 la art. 33 prevede că, desfășurarea activităților economice în zona de frontieră se coordonează cu Poliția de Frontieră.

Subsecvent, Hotărârea Guvernului nr. 297/2017 menționează că, pentru autorizarea desfășurării activităților în zona de frontieră, persoanele fizice sau juridice prezintă șefului subdiviziunii Poliției de Frontieră o solicitare scrisă de autorizare a activităților planificate.

La solicitare se anexează: